

ZALÁN TIBOR

Huszárok, hej, gyászhuszárok!

Katona Imre Józsefnek
némi – vagy nem is kevés – baráti gonoszsággal

HANGOK

Dramaturg
Felső-belső hang
Színész

Színésznő
Bemondó
Feleség

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* Mottó: seggem a nyereg feltörte, nagyMagyarország eltörve...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Miért kell egy olyan műsorban segg-szerű durva kifejezéseket használni, amelyet százezrek és százezrek hallgatnak meg?

DRAMATURG: A lófaszt fogják ezt száz-ezren és százezren... Mindamellett tényleg baromság. Ez nem mottó, ez kimondott és egyértelmű baromság. Már nem azért, mert, de mégis... Mi az, hogy seggem, egy rádiójátékban? Egy normális hangjátékban nincs seggem. Nincsen lárpúrlár seggelés. Legfeljebb fenék van. Esetünkben *fenekem*. Lássuk!

FELSŐ-BELSŐ HANG: Lássuk, de valamit, ugye, tennie kellene.

DRAMATURG: Neked is, te fantáziátlan ffff... persze, teszek, hogyné tennék, ez a dolgom... teszek rád is...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: fenekem a nyereg feltörte, nagyMagyarország eltörve...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na, ezzel megoldva van a dolog?

DRAMATURG: A dolog még így sincs meg. Nem elég karakteres ez a nyereg. Milyen nyereg, például? Biciglinyereg? Nem, itt egyértelművé kell tenni, hogy lónyeregről van szó.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Azért a túlzott konkretizálástól is tartózkodnék, persze, végül is maga felel azért, ami...

DRAMATURG: Fárasztó ez a duma. Lássuk, nélkülöd, te ffff...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: fenekem a lónyereg feltörte, nagyMagyarország eltörve...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Még mindig nem az igazi...

DRAMATURG: Még mindig nem az igazi... az ördögbe is már ezzel a szar mottóval! Nézzünk egy – mit tudom én – ritmikai megoldást! A bemondó hangján szólal meg – mottó...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: (a') lónyereg fenekemet feltörte, nagyMagyarország eltörve...

FELESÉG: Tálalhatom a vacsorát, édesem?

DRAMATURG: A francba minden vacsorával. Hallucinálok, fiacskám. Meglehet... hangokat hallok.

FELESÉG: Népieseket? Urbánussokat?

DRAMATURG: A francba veled is, mama! Nem látod, hogy dolgozom? Mert dolgozom, és tud meg végre, dolgozom, mert én vagyok a balek, aki arra van, hogy dolgozzon... hehe... he.

FELESÉG: Válóok: Férji totális elhülyülés esete, elhidegülés a családi vacsorától, durva hangnem, fontoskodás és permanens tökölődés...

DRAMATURG: A mondat első fele rendben van. Lássuk csak, mit lehet kezdeni a másodikkal.

FELESÉG: Ezentúl elemezni fogod a mondataimat?

DRAMATURG: Tévedsz, édesem. Nem a te mondatodat elemzem. Én egy hangjáték egy mondatát elemzem, melyet egy szerző

egy pályázatra írt egy előleg felvétele után, egy írógépen vagy egy szövegszerkesztőn, vagy egy micsodán...

FELESÉG: Jó, azért nem kell fölfalni az embert, mert te egy hangjátékon nyomorogsz...

DRAMATURG: Ki az a barom, aki a nagy-Magyarország kifejezést 1991-ben használja?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Pontosan erről van szó. Hogy a Nagymagyarország kifejezést nem lehet használni ma sem, mert a kormánypártra árnyékot vetne, és az ellenzék is rögtön kidugná a szarvát a ...

DRAMATURG: Hagyjuk már a politizálást, apukám! A kormánypárt is, az ellenzék is dugja a szarvát a senkembe...

FELSŐ-BELSŐ HANG: A rádió jó hírnevét s az szép tisztességét ne kockáztassák a kollégák kétes értelmű, homályos mondatok átengedésével... ez nem bátorság, kérem, ez baromság, kérem, a bátorság az, ha valaki odajön hozzám és azt mondja, az elvtárs egy vadbarom, egy tuskó, egy faszkalap, nos, láttak már olyan szerzőt a kollégák, aki ezzel jött volna oda hozzám? Nem láttak. Hát akkor kérem, jegyezzék meg, hogy nem etikus itten célozgatni, meg homályoskodni, miegymás ezekben az újfajta hangjátékokban, lila kód, meg egyéb marhaságok, maguk pedig úgy engedik, mint kacsa a nokedlit a torkán lefelé, hogy egy hasonlattal világítsam meg maguk számára a problémát.

DRAMATURG: Persze, persze, erre gondoltam én is, vén trottyos, úgyszincs már sok időd az osztályon... na lássuk csak, hogy is van ez itt... A bemondó hangján szólal meg – mottó...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: (a') lónyereg a fenekemet feltörte, Magyarország eltörve.

DRAMATURG: Ez nem ritmus, ez lószar. Valamit ide be fogunk szúrni.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nekem speciál tetszik. Szimpla Magyarország, kisbetűvel...

DRAMATURG: Nagybetűvel, te ffffff...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Aztán nehogy már a hangokon lovagoljunk itten, kolléga, már nehogy a fonémákban tessék engem rendre

utasítani, a hétszentségit ennek a fene nagy liberalizmusnak, aztán mehet a kamarába nekem meg a dongakészítő haverjaihoz, énnekem nincs mit takargatnom, na, tud valamit, hogy itt jön elő a nagybetűkkel, hát ha tudni akarja, akkor itt demagógia van, most persze azt várta, mi, hogy elköpöm magam, s azt mondom, hogy itt demagógia forog fenn, de nem, meglesz ennek is a bőjtje, maguk hiába hiszik, hogy nyeregben vannak...

DRAMATURG: Helyben vagyunk. Foglalkozhatnánk megint egy kicsit a nyereggel...

FELESÉG: Mit pislogsz ilyen hülyén? Megint szúr a szíved, mi? Látom, hogy szúr! Mindjárt lefordulsz a székről, és a Providencia biztosító fizet nekem egymillió-hatszázat...

DRAMATURG: Nem is hülyeség. Az összes huszárral Providencia-biztosítást kötettek... Talán egy kicsit kusza e vad vadon, de szponzor lesz legalább.

FELESÉG: Néha arra gondolok, nem kelene annyit dolgoznod, ezeknek! Miért te írod meg a hangjátékokat helyettük? Minden hülyének te írod meg a hangjátékát... a nagy sóskát meg ők veszik fel... neked meg szúr a szíved, mást se hallok, mint hogy szúr a szíved... szúr a szíved...

DRAMATURG: Senki sem mondta, hogy szúr a szívem, az ég áldjon meg, drágám, nem szúr a szívem, nagyon jól van, ver, ver, mint a kurva isten, és ne kérdezt meg fél perc múlva, hogy kérek-e vacsorát, mert nem kérek, hanem egy vodkát, azt hozhatnál nagy aggodásodban... az majd a szívverésemet is gatyába rázza... jó, jó, nem kell úgy felszívni magadat... szóval...

FELESÉG: Menj a piczába, édesem. Hogy kerek legyek és szabatos.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Hányszor kértem, hogy a magánszférát ne vigyék be a munkájukba...

DRAMATURG: Hát jó, akkor én sem emlegetem az anyukádat... kolléga... Let's the szöveg, arccal a szöveg felé! A bemondó hangján szólal meg – mottó...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: (A') lónyereg a fenekemet feltörte, kisMagyarország eltörve.

BELSŐ-BELSŐ HANG: Biztos az, hogy nekünk erősíteniük kell ennek a kis országnak a büntudatát? Nem volt elég, hogy negyven éven keresztül sujkolták a kommunisták a népbe, hogy bűnös nemzet vagyunk? Ma már egyértelmű, hogy hiba volt ezt így sujkolni.

DRAMATURG: Úgy hallottam, pontos jével mondta. A súlykoltákat pedig elipszilonnal írják... mifelénk.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Most meg ezen kezdünk el izélni az elvi dolgok helyett? És azt hogy lesújt, ha már itt tartunk, azt milyen jével írná, ha annyira nagyra van az egyetemeivel?

DRAMATURG: Én nem vagyok nagyra semmivel. Én a súlytot pontos jével írnám.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na látja, akkor miért mondta, hogy elipszilonos jével?

DRAMATURG: Eszem ágában sem volt elipszilonos jével...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Hagyja már ezt a kurva szórszálbaszogatást...

DRAMATURG: Hasogatást...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nem most szóltam? Koncentráljon a szövegre, így karácsonyra se lesz belőlünk énekes halott...

DRAMATURG: Ez a fazon egyre ostobább.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ezt nem tűröm, kérem, még magának sem...

DRAMATURG: Kivételesen most az írókámra gondoltam. Hogy lehet egy ország eltörve? Nem lehet eltörve. Se-hogyse lehet eltörve. Annak a balfasz szerzőnek az agya van eltörve. A baromság baromsága. És ezt még én biztatam, hogy vegyen részt a pályázaton...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Az előbb valami félreértés történt... én nem azt mondtam, hogy azt mondták nekem, hogy az elvtárs egy vadbarom, vagy mi a túró? mondtam, én az előbb azt mondtam, kérem, hogy az úr vadbarom, szóval azt nem mondták nekem, hogy elvtárs, mert én csak éppen, csak épp, módjával voltam, de nem is voltam, én csak lehettem volna, persze, hogy nem lehettem tiszta szívvel elvtárs, csak akkor, ha valaki valamit akart tenni a közért, magáért is, kolléga, aki most félrehallja, amit mondtam, és leelvtárszik itt magában, de én ezt nyilvánosan fogom

kikérni magamnak, na, megértett a kolléga?

DRAMATURG: Hagyjon már a fenébe a baromságaival!

FELSŐ-BELSŐ HANG: Megértette a kolléga, amit itt nyomatékosan mondtam, vagy felületesen átsiklott felette már megint, ahogy szokta...

FELESÉG: Kivel beszélgetsz, angyalom?

DRAMATURG: Na, azt már végképp nem tudom... hát csak úgy, beszélgetek, aztán kihallatszik... Miről is volt szó? Nem hallottad véletlenül?

FELESÉG: Véletlenül nem hallottam. Te, egy vaddisznó jön befelé éppen az előszobából, segítség, két nagy gyémánt van a szemei helyén...

DRAMATURG: Anyukám, félre a hisztériával, ez most nem tartozik ide, a vaddisznó egy Balázs Attila-hangjátékban van, látod, nem látod, hogy jön befelé az előszobából, nem téma, azzal nincs semmi gond, annak rögtön díjakat szoktunk adni...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Naná, hogy szoktunk. Abban van értelem, meg érzélem, meg humor, meg ironia, meg az legalább író, mert vannak mondatai, meg történetei is vannak...

DRAMATURG: A bemondó hangján szólal meg – mottó...

BEMONDÓ: *A bemondó hangján szólal meg:* mottó: (A') fenekem a lónyereg feltörte, kisMagyarország nagy ködbe'.

DRAMATURG: Ez talán jó, nem egyértelmű ugyan, de elég ködös, van ritmusa... Ez jó, nem? Persze, még erre is azt fogja majd mondani, hogy...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Azt ne találgassa a kolléga úr előre. Azt fogom mondani, amit jónak látok, és ami iránymutató lehet, sőt lesz is, és kérem nem megideologizálni a szakmai szigoromat, mert a ködösség ma már nem probléma, illetve éppen hogy probléma, na ezen gondolkodjon el, mielőtt bármilyen elhatározást is megtesz, nem olyan időket élünk, amikor ködösen kell fogalmazni, csak azért, mert valaki azt képzei, egyébként rosszul képzei, hogy ő nagy művész attól, hogy lila meg nyálas meg nyúlós meg ködös, ma már egyér-

telműen lehet beszélni, ne ragadjunk bele a tíz évvel ezelőtti kis szerepjátszásba, hogy célozgatva feszegettük a határokat, most már nincsenek határok, határ csak a csillagos ég, meg ez a maguk Győzője ott, Wimbledonban, mindenki azt mond, amit akar vagy gondol, az a lényeg, hogy esztétikailag legyen rendben, amit mond, csak éppen itt van a bökkenő, hogy a nagy homályos célozgatók most meg nem tudnak egyenesben mit mondani, s főleg esztétikailag kérdőjelezhető meg, amit művelnek, úgyhogy a kollégák dolga nem más, mint ellent álljanak az új dilettánsok rohamainak...

DRAMATURG: Egyébként, minek egy hangjátékhoz mottó? Nem kell mottó. Nix.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Gratulálok. Már két órája kínlódik itt, és még mindig nem jutott tovább a mottónál. Húzza ki, szerencsétlen, látom, hogy ki akarja húzni. Húzza ki! *(Egy mottót áthúzó 2B-s ceruza erős, egyre visszhangzóbb és erősödőbb hangja.)*

DRAMATURG: Lássunk neki a szövegnek.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Azt ajánlom, lásson neki a szövegnek végre.

DRAMATURG: Színész *(huszár, szállásadó, férj, strici, paraszt)*.

SZÍNÉSZ: Hazámba bujdosok hazámból *(Baka István sora, kéretik félkövérrel szedni, vagy a szerzőnek kiutalni a sor elhangzásáért öt megillető honoráriumot!)* ...

DRAMATURG: Rendben van, megkapja, ezen ne múljék. De az idézetet, s ne a Bakát szedjék félkövérrel! Áh! Tovább!

SZÍNÉSZ: Hazámba bujdosok hazámból *(Baka István sora)*...

DRAMATURG: Ezt a marhaságot kihúzni innen, de gyorsan. Semmi köze a cselekményhez. Nem kap egy fillért se a Baka Pista, legfeljebb megsértődik.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Kéretik szabályosan eljárni, bármilyen plusz adminisztrációs munkával jár is a dolog...

DRAMATURG: Eljárunk, eljárunk, erős várunk nekünk, hogy eljárunk, de mostmár kuss, apuskám, jön a szöveg!

SZÍNÉSZ: Hazámba bujdosok hazámból. Lovam nyerge a seg...

DRAMATURG: Elég. Nincs több nyereg,

segg, kitörés, kis- és nagyMagyarország, ez egy hangjáték.

BEMONDÓ: Ez egy hangjáték, melyben nincs segg, nyereg, kitörés, kis és nagy Magyarország...

DRAMATURG: Ez is baromság. Ez egy *nem ez egy hangjáték*. A bujdosás motívuma is meszelve.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Már akartam az előbb is javasolni magának, csakis egy vadonatúj, friss szemlélettel foghat hozzá egy ilyen differenciált szöveg feldolgozásához...

DRAMATURG: A végén még tanfolyamra is beírat, nemdebár?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Cinizmusát elengedem a fülem mellett.

DRAMATURG: Na jó. Inkább olvasok tovább.

SZÍNÉSZ: Bejártam a zordon Kárpátoknak összes bérceit...

DRAMATURG: Petőfinek is jogdíj, mi, te anyaszomorító...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ne cinizáljon mindenem. Jó, jó, kis Petőfi van a szövegben, de nem kell mindjárt sarkítani.

DRAMATURG: Mióta szereti maga ennyire ezt a pasast? Ha jól tudom, éveken keresztül be se léphetett a rádióba...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na, itt azért két dolog keveredik, kedvesem. Ugye, most az esztétikai dolgokba belekeveri a politikaiakat. De nem baj, nekem lesz most türelmem szétválasztani e kettőt. Azt mondja, hogy be sem léphetett. Hát én tiltottam ki? Na, elő a farbával! Ha én tiltottam ki, akkor mondja a szemembe, vágja a képembe, köpjön le! Hallgat, mi? Azt is hajlandó elfelejteni...

SZÍNÉSZ: Bérceit, lovam nyerge a seggem feltörte. Nagyma...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ne pofázz bele! Ez még nem a te megszólalásod! Na, tud valamit mondani ellenem? Semmit. Ja, hogy nem borozgattam, bratyizgattam a szerzővel, csak azért, mert ellenzékinek számolták? Az most mit bizonyít? He? Hacsak nem azt, hogy nekem akkor is az esztétikai megítélés volt a fontosabb, meg a családom, s nem tettem politikai engedményeket semmilyen nyomás hatására. Ne

gondolja, hogy én nem éreztem meg, hogy itt minden összeomlik. Hát megéreztem én azt, előbb is, mint maga. De nekem nem volt mit rendbe tennem, nem volt miért haverkodnom ezekkel a... taknyosok voltak ezek, kérem, amikor maguk már írókat csináltak belőlük... pont maguk...

DRAMATURG: Erről nem nyitok magával vitát. Ismerős a szöveg, mi?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nehogy azt gondolja már...

SZÍNÉSZ: Lovam nyerge...

DRAMATURG: Kuss, nincs több ló!

SZÍNÉSZ: Kérem. Én mondhatom a következő replikát is! Micsoda anarchia! Ha nem nézném a zsozsót, esküszöm, én úgy ithagynám ezt a kuplerájt...

DRAMATURG: Sok a szöveg! Lássuk a lényegét!

SZÍNÉSZ: Meleg ragyogásodba vackolód-tam, rá gondoltam átütött éjszakákon forró, buja testedre, dús hasad melegébe...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Kicsit szervetlen...

DRAMATURG: Kicsit? Ez nem szervetlen, ez egyszerűen nevetséges. Röhejes.

FELESÉG: Milyen jével?

DRAMATURG: Te ki vagy? Szóltál?

FELESÉG: Én? Meg sem merek szólalni. Én nem vagyok senki. A nagyságos úr dolgozik.

DRAMATURG: Ja, az más. Micsoda szöveg... Dús hasad... a dilettáns állatja! Még hogy melegébe. A dús hasának... Pont arra van kedve egy napokig lovagló huszárnak, hogy a spiné hasáról álmodozzék. Ez ki fog maradni. Mi lenne, ha a nővel kezdenénk?

FELESÉG: Miféle nővel?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na látja, tud maga konstruktív is lenni. Kezdje a nővel! Nővel kezdeni szerencsét hoz... hehe... bele a közepibe, ahol a legfeketébb, hehe.

FELESÉG: Állandóan fáj a szíve, de azért folyton a nőknél jár az esze...

DRAMATURG: Színész (szerető, feleség, kurva, parasztlány, sellő).

SZÍNÉSZNŐ: Erős férfi, kardod, karod ereje...

DRAMATURG: Istenem, mennyire modoros! Karod ereje, kardod ereje... Nézzünk egy másik kezdőpontot...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Speciál nekem ez tetszik. Kardod, karod, belső rímek, az erő és a vitalitás, epitheton ornans, meg ha sonlók, van ebben löket... látja, az ilyenekből látszik, nem rossz író ez a...

DRAMATURG: Nem, nem. Semmi löket. Másik kezdőpont. Például ez...

SZÍNÉSZNŐ: Azt a pillanatot, azt az órát már soha nem feledem el. Amikor először a tiéd lettem. Úgy hatoltál belém, mint egy isten, kemény voltál, nagy, erős...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ne számárkodjon már! Hát nincs más egy huszár életében, mint ez a kettő?

DRAMATURG: Miféle kettő?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Hát a lovaglás meg a kefézés... Azzal a rettentő nagy, kemény... huszárkarddal...

DRAMATURG: Micsoda? Miféle? Milyen huszárkarddal? Nem értem.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Hiába mesterkedik, nem fogom kimondani... bassza meg!

DRAMATURG: Na, mi jön erre?

SZÍNÉSZ: Kibontottam a búzodból körteilátú súlyos melleidet...

DRAMATURG: Blúzod...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Legalább olvasni megtanulhatnának a színészek a főiskolán...

SZÍNÉSZ: Tessék, itt van a kotta. Lehet blattolni. Mi van idevésve? Meg lehet nézni. Búzod. L nélkül. És mit olvas a színész? Ami le van írva. Kinek a dolga kijavítani?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Hadd ne mutogassak ujjal az illetőre.

DRAMATURG: Rendben van. Javítom. Így már el tud olvasni?

SZÍNÉSZ: El tudom én mindenhogy, ne nekem verd itt a nyáladat, kisöreg, verd annak a hülye főnöködnek.

DRAMATURG: Menjünk tovább. Természetesen nem fárasztjuk a mondat első felének a megismétlésével a színész urat...

SZÍNÉSZ: Oké, főnök, akkor onnan, ahol elakadtunk, jelzem, nem az én hibámból. Khm. Lassan siklott le combodon a könnyű nyári szoknya, zizzent és odahullott lábához, felragyogott dús meztelenséged. A hold, a csillagok, a gyönyör hullámzása gerinceden...

DRAMATURG: Mi köze mindennek a huszárokhoz? Az eszed tokja. Ebben a szövegben nem akar konfliktus lenni? Egy konfliktust talán elő lehetne keríteni, egy vézna kis konfliktust. Mi több, elő kéne keríteni. Országomat egy konfliktusért...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nemzetgyalázó! Speciel, a konfliktus jellemkérdés. Van itt jellem? Nincs itt szar se, uraim. Pardon, hölgyem. De ez a mezítelen igazság. Szar se, blaupunkt.

DRAMATURG: És ha ez menne itt?

SZÍNÉSZ: Három nap, három éjjel menteltünk akkor a szédítően magas hágókon. Ha megszomjajztunk, a felhőkből vizet csavartunk magunknak.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Kicsit ismerős. Annyira, hogy nagyon.

DRAMATURG: Ez a János vitéz... vagy a Hány János. A fene se tud már itt eligazodni. Ezt mind ki lehet húzni. Semmi felhő, semmi pornográfia, közönségeskedés, olvadozás, vadromantika. Konfliktust apám, egy konfliktust adjál már ki valahol, hogy el lehessen kezdeni a hangjátékodat!

FELESÉG: Én nem akarok beszélni a dolgaidba, de ennek nem lesz jó vége.

DRAMATURG: Hol vagyunk még a végétől, édesem.

FELESÉG: Nagyon nagy baj lesz... én megmondhatom előre.

DRAMATURG: Hát ezt keresem én is, a bajt... csak mondd, ha te már tudod!

FELESÉG: Ezt keresed? Nem kell azt neked keresned, mert meg van találva. Megmondom én neked, kerek, percc, öregem. Nem kéne ennyit innod.

DRAMATURG: Tessék? Innom?

FELESÉG: Igenis, innod.

DRAMATURG: Hát ittam én egy kortyot is ma este?

FELESÉG: Nem ittál.

DRAMATURG: Nahát. Akkor meg mi a bajod?

FELESÉG: De látom, mennyire innál.

DRAMATURG: Ez agyrém. Honnan látod? Rám van írva?

FELESÉG: Rád van írva. Majd elepedsz. Az előbb is könyörögtél. Hogy adjak egy kis vodkát inni.

SZÍNÉSZ: Papucs.

DRAMATURG: Volt beszélni?

FELESÉG: Még csak fel sem háborodom, hogy így beszélsz velem. Megszoktam.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Lehettek ezeket a családi ügyleteket máskor lebonyolítani?

FELESÉG: Téged csak a munkád érdekel.

DRAMATURG: Nem érdekel.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Szeretném, ha megismételné, amit az előbb mondott.

SZÍNÉSZNŐ: Most kellünk, vagy hazamehetünk? Uncsi a dolog.

FELESÉG: És melyik színésznőt fogjátok becserkészni a hangjáték ürügyén azzal a másik latorral?

SZÍNÉSZNŐ: Gyászhuszárok ezek, ha tudná... Hej, ha tudná, asszonyom...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Méltóztatik végre találni egy pontot, ahol elkezdhető ennek a zseniális fiatal hangjátékíró barátjának a zseniálisan újszerű és nagyszerű hangjátéka?

DRAMATURG: Azt hiszem, van egy pont. Amikor a huszár bemegy a parasztházba...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Parasztházba. Lesz ebből még népszínmű is, attól tartok. Hát csak menjen be oda, ha nem tudjuk megakadályozni.

SZÍNÉSZ: Adj Isten.

SZÍNÉSZ: Fogadj Isten, huszár.

SZÍNÉSZ: Seggemet a nyergem...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Elég!

DRAMATURG: Ajánlanám figyelmébe az Ismétlődés a művészetekben című tanulmánykötetet... de lehet, hogy nem ez a címe.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Szóval, nem olvastam, csak ajánlgatja.

DRAMATURG: Olvastam, de mindegy. Hadd fusson a szöveg!

SZÍNÉSZ: No, ezzel elég nehézkes lesz futkorászni, de mindent megpróbálunk.

DRAMATURG: Próbáljuk meg.

SZÍNÉSZ: Ha férfi lennék, igen, éppen ha férfi lennék, sokat törném rajta a fejemet, végiggondolnám annak rendje és módja szerint, és mindenképp előlről kezdeném.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Most ne izéljen itt, ne kezdjen semmit előlről...

DRAMATURG: Ezt nem én mondom, ezt ő mondja.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ki mondja?

SZÍNÉSZ: Rilke mondja.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Mi köze ehhez Rilkének?

SZÍNÉSZ: Itt van a lap szélén. Idézet helye: Rilke prózai írások...

FELSŐ-BELSŐ HANG: És na mi van még ott?

SZÍNÉSZ: Mondom. Mert hiszen csak kezdődik valahol, és ha az elejére rábukkan az ember, az sem csekélység már. Ó, Malte, mi csak úgy átmegyünk oda, s én azt hiszem, mindnyájan szórákzottak, elfoglaltak vagyunk, s nem figyelünk eléggé, mikor átsétálunk. Mintha a csillaghullást senki se látná, hogy kívánhasson valamit. Malte, sohase feledd, hogy kívánj magadnak valamit. Ebbe sohasem szabad belefáradni. Beteljesedés, azt hiszem, nem létezik, de vannak olyan vágások, melyek hosszú ideig, egész életen át eltartanak, úgyhogy a beteljesülést az ember nem is tudná kívánni...

DRAMATURG: Szép, szép, de ezt innen most szépen kinyessük...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ne, az istenért, ember, mit művel?

DRAMATURG: Abszolút szervesen ez a szöveg itt...

FELSŐ-BELSŐ HANG: De Rilke, kisapám, s manapság aki nem hivatkozik Rilkére, az nem irodalmár, tetszik érteni? Még én is elolvastam ezt a Rilkét, ahhoz képest, szerencsére nem írt sokat... A szöveget pedig bent fogja hagyni, aztán meg majd jönnek itt a nagy modernista barátjai, és rám fogják, hogy én nyestem ki a Rilkét, hát nem, tőlem lehet még Gottfrid Benn is, nem tudom, jól ejtem-e ki, ahogy leírják...

DRAMATURG: Hagyjon békén, ha lehet. Szeretnék dolgozni.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Sorry, én csak szívességből vagyok a maga agyában... kérem, én el is mehettek, de hát maga nem enged...

SZÍNÉSZNŐ: Lesz végre szövegem, vagy hazamehetek? Én nem ehhez vagyok szokva.

DRAMATURG: Nem méhet haza, tündérke. Van itt egy szép monológoska magának.

SZÍNÉSZNŐ: Akkor mondhatom?

DRAMATURG: Ne kíméljen bennünket, kedvesem.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ez itt a vice helye volt, nem? Haha.

SZÍNÉSZNŐ: Miért mondta, hogy megcsókolja a lábam nyomát? Hisz engem meg kellene ölni. *(Az asztalra hajtja a fejét.)* Úgy elgyötörtem! Pihennem kéne... pihenni. Én egy sirály vagyok... De nem! Sssznő vagyok...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nem érttem, mit mondott? Micsoda?

DRAMATURG: Psssszt! Kezd valami kialakulni.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Tisztázni kéne időnként, hogy ki kicsoda ebben a lila ffff...ban. Kimondjam? Két megoldás is kínálkozik...

SZÍNÉSZNŐ: Mondhatom végre? No igen! Ó is itt van... Hát igen... Jól van no... Igen....

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ez most civil szöveg? Süketel a csaj?

SZÍNÉSZNŐ: Maga író, én meg színész...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ez most biztosan privát. Ezt én nem engedhetem meg...

DRAMATURG: Végre valami dialóg... csönd és szürkeség...

SZÍNÉSZNŐ: Mind a ketten bekerültünk az élet körforgásába... Azelőtt boldogan éltem, mint a gyermek – reggel dalolva ébredtem; szerettem magát, dicsőségről ábrándoztam, és most? Holnap reggel, korán reggel Jelecbe utazom, harmadik osztályon, muzsikok közt, Jelecbe meg művelt kereskedők fognak zaklatni kedveskedéseikkel. De durva ez az élet!

SZÍNÉSZ: Tessék, huszár uram, beljebb fáradni, a mi kis Natasánkat hadd mutassam be...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Miért kell bemutatni, amikor már el is hagyta az előbb a nő a krapekot?

SZÍNÉSZNŐ: Szép huszár, segged a nyereg feltörte...

DRAMATURG: Feladom...

SZÍNÉSZ: Sok meráni, azt hinné az ember...

SZÍNÉSZ: Elég a panaszból, öreg, mert az orrodra csettintek a karikás ostorommal...

SZÍNÉSZNŐ: Sándor, hát visszajöttél?

SZÍNÉSZ: Vissza én! Maga nekem azt üzenté, hogy göndör hajam legyen az én párnám.

SZÍNÉSZNŐ: Még hogy én ilyet üzentem volna, drága fiam? Hát el ne hidd!

SZÍNÉSZNŐ: Csípem azt a gyönyөрű fekete bogaras szemedet...

SZÍNÉSZNŐ: Bogaras, bogaras a fiam, igaz, hogy kicsit bogaras, de az az igazság, hogy kiváló betyár, ugye, a Sándor...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nem huszárról volt szó, mester?

DRAMATURG: Egy tollvonás az egész.

SZÍNÉSZNŐ: Kiváló huszár, ugye, a Béla?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Aztán mitől lett Béla a Sándorból?

DRAMATURG: Hangzás és harmónia. P...csába a részletekkel, melyik országban vagyunk?

SZÍNÉSZ: Elítélni pedig senki se merje ezt az embert. Ti nem veszítetek tudomásul, Willy ügynök volt...

DRAMATURG: Béla...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Most mit szól bele...

FELESÉG: Nem is mondtad, hogy meghívtad a Bélát...

SZÍNÉSZ: A Béla ügynök volt...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Itt meg kell állni. Jó, én liberális vagyok. De kérem, hagyjuk már ezt a III/III-as dolgot, most mit kell egy huszártörténetbe belekeverni ezeket az átvilágításokat, ügynök, nem ügynök... mi ezzel nem kéne, hogy foglalkozzunk, mi mégis csak irodalmat kell csináljunk...

DRAMATURG: Well. Ismer maga egy Miller nevű embert...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Majd a meghallgatáson, kispajtás, majd ott elmondom, hogy kit ismerek és kit nem, de lesz egy-két szavam a dolgokról, annyit elmondhatok... így előre...

SZÍNÉSZ: Mondhatom tovább?

DRAMATURG: Ez itt jó szöveg, meg lehet tartani...

SZÍNÉSZ: Szóval, a Béla ügynök volt, s az ügynök élete nem épül szilárd talajra...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Nekem mondja... téved, ha azt hiszi, hogy a célozgatásait magamra veszem... veszi a rosseb... Mindazonáltal javasolnám az ügynököt, ugye, huszárra felcserélni... A pályázati kiírások mégiscsak arról szólnak...

SZÍNÉSZ: Nem a huszár építi a házat, nem ő hozza a törvényt, nem ő írja fel az orvosságot. Elvész az ő útja a nagy ég alatt, pedig mosolyogva jár rajta a cipőpasztájával.

DRAMATURG: Mivel?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Mivel, mivel... még szép, hogy észrevette! Írja át a cipőpasztát is!

DRAMATURG: Megtörtént, sir. Át van írva.

SZÍNÉSZ: Elvész az ő útja a nagy ég alatt, pedig mosolyogva jár rajta a szablyájával. S ha csak egyszer is nem mosolyognak vissza rá... pardon, rá, vissza... I'm sorry, én battam el, mondom a szöveget tovább, megindul alatta a föld. Neki bealkonyult abban a pillanatban, és vége van. Senki se merje elítélni. Az ügynök... pardon, javítunk (ebbe bele lehet bolondulni)... a huszár álmvilággal ügynököl – az a mestersége.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Határozottan ki- és bejelentetem, egész szépen alakul a szöveg. Ugye. Csak kusza egy kicsit.

DRAMATURG: Posztmodern idézetek és allúziók, kérem. Innen és onnan beilleszthető hivatkozások...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na, de ne én alakítsam már át ezeket az idézeteket és allúziókat, kérem! Legalább annyira figyelhetne a maga posztmodern szerzője, hogy körülbelül megfeleljenek a szereplők a címnek... vagy a cím a szerepeknek, vagy mifene. És nem lehetne valami cselekményt belevinni ebbe a zsenialitáskupacba? Mondjuk, hogy ne az első öt percben aludjék el az a nyomorult hallgató, aki az írón és a rokonain kívül bekapcsolja a készülékét.

DRAMATURG: Lehetni lehet. Mondjuk, egy háborús jelenetre gondol esetleg?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Semmire se gondolkodok. Hol tart a szövegben?

SZÍNÉSZNŐ: Anyám, nehéz az én szívem. Vcr, mint a kalitkába zárt madárka.

SZÍNÉSZNŐ: Oszt mi bánt, leányom?

SZÍNÉSZ: Nem látja kend, hogy szerelmes a lánya?

SZÍNÉSZNŐ: Ha csak úgy nem. És kibe szerelmes az én lányom?

SZÍNÉSZNŐ: Én azt megmondani se merem.

SZÍNÉSZ: Megmondom én, te cafka. A mihozzánk békvártélyozott huszárra, azba szerelmes a rüfkéje.

SZÍNÉSZNŐ: Magát senki sem kérdezte ebben az ügyben, büdös parasztja.

SZÍNÉSZ: Azt azonban már meg nem engedem, hogy maga az én szerelmemről így beszéljen, mert ha még egyszer meghallanám, hogy így beszél, én a maga fejét úgy lekanyarítom a nyakáról, hogy ihajj!

SZÍNÉSZNŐ: Milyen jó, hogy itt vagy melletttem, én szerelmem... Örök hűséget esküszöm neked...

SZÍNÉSZ: Anyád szerelme, te mafla, hát nem látad, hogy kamatyoltak a szalmakazalban az éjjel...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Kamatyoltak a szalmakazalban az éjjel... Jó a ritmusa. Ez a vonal megmarad. Férfias, szép, ezt szeretni fogja a népies vonal, de van benne csöppnyi ironia is, hogy az urbánusok se vegyék komolyan a dolgot...

SZÍNÉSZNŐ: Jaj, jaj, gyermekem, mit tettél magaddal, gyermekem...

SZÍNÉSZNŐ: Lúgot ittam, anyám, el szeretted előlem a huszárt...

SZÍNÉSZ: Ahelyett, hogy te ittál volna lúgot, céda anya, most látod sírba hanyatlni gyermekedet...

SZÍNÉSZ: E családi gyász engem mélyen megrendít. Lovamra pattanok és a hátamra veszem a nagyvilágot.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ez az. Ebben van mélység és erő.

DRAMATURG: Képzavar. Az van. Hátára veszi a világot. Veszi a fenét. A ló veszi őt a hátára. Ezt módosítani kell. Így ni.

SZÍNÉSZ: E családi gyász engem megrendít. Végy hátadra, lovam, vár minket a nagyvilág.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Így se rossz, csak egy kicsit nem jó. Parttalan. Jó, tudom,

hogy posztmodern, de attól még lehetne mondjuk iránya a huszárnak...

DRAMATURG: S vajon milyen iránya lehetne egy huszárnak?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ha már aktualizálunk, most menjen egy kicsit jobbra.

SZÍNÉSZNŐ: Nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem, nem...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Egy nemet nyugodtan el lehet hagyni.

SZÍNÉSZNŐ: Nem, nem, nem, nem, nem, nem... nem... Semmiképpen sem... nekünk nem ilyen... A halál nem romantika... nem játék, ami gyorsan véget ér... A halál az... nincs. A jelenlét távolléte, semmi több... a sohavisszatérés végtelen ideje... A rés, ami nem látható, és ha átfut rajta a szél, hangot sem ad...

FELSŐ-BELSŐ HANG: A jelenlét távolléte. Ez üres egzisztencialista kaffogás. És ki mondja? Egy nő? Ilyeneket?

DRAMATURG: Ilyeneket. Miért ne.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Egy parasztlány...

DRAMATURG: Nem egy parasztlány. Már máshol vagyunk.

FELSŐ-BELSŐ HANG: És azt honnan tudjuk, hogy máshol vagyunk?

DRAMATURG: Majd élelmünk valami zenét.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Az rendben van, hogy a hallgatónak így hozzuk a tudomására a színhelyváltást. De mi honnan tudjuk, hogy hol vagyunk?

DRAMATURG: Mi is a zenéből tudjuk meg.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Akkor. De most honnan tudjuk?

DRAMATURG: Most kitaláljuk. Itt az van: kurva.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Már mint mi kurva?

DRAMATURG: A női szereplő itt kurvát alakít.

FELESÉG: Ehhez persze van étvágyad. Kurvázni. De az én vacsorámat...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Való igaz, hogy az ő vacsoráját...

FELESÉG: És muszáj minden hangjátékban kurvázni?

DRAMATURG: Van strici is, életem édes tubicája.

FELESÉG: Van strici, van. Te vagy egy nagy strici, meg az a drágalátos barátod.

DRAMATURG: A lírai hőst nehogy már összekeverjük a szerzővel... s főleg ne a dramaturggal.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ehhez pedig kétségtelenül kedve lenne az embernek... De nyomja a szöveget kolléga, ne a feleségével cicázzon, holnap kilenckor kezdődnek a felvételek. A kérdés mármost az, egy kurva mond-e ilyeneket, hogy a jelenlét távolléte?

DRAMATURG: Ez a kurva nem olyan kurva.

FELESÉG: Minden kurva egyforma.

DRAMATURG: Nono.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Mond illyet egy kurva, vagy nem mond?

DRAMATURG: Mit törődöm én azzal, hogy mond, vagy nem mond. A lényeg az, hogy itt a szöveg működik.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Akkor működtesse tovább.

SZÍNÉSZ: Kallódunk, persze. Abban az értelemben, tetszik tudni, hogy a szerző, aki életet adott nekünk, később nem akart vagy nem tudott ténylegesen is bevezetni bennünket a művészet világába. És ez nagy bűn volt, uram, mert akit a sors és a véletlen élő szerepnek alkotott, nevetet még a halálon is! Halhatatlanná lett! Meghal az ember, az író, a teremtés eszköze; de alkotásai halhatatlanok! És hogy örökéletűek legyenek, nincs szükségük rendkívüli képességekre vagy micsodákra. Ki volt például Sancho Panza? És ki volt Don Abbondio? És mégis örökké élnek, mert mint élő csirák, abban a szerencsében lehetett részük, hogy termékeny méhbe kerültek, az írói képzeletbe, mely táplálta, felnevelte s örökéletűvé tette őket.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ha nem tévedek, itt a halálról és az örökkévalóságról van szó...

DRAMATURG: Alighanem.

FELSŐ-BELSŐ HANG: S ezt most ki mondja?

DRAMATURG: Ezt egy strici mondja.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ühüm. Akkor azt kell feltételeznem, hogy a szerzői intenciók szerint a striciben az írókat kell látnom, de akkor, kérdem én, ki lakik a kurvában?

FELESÉG: A strici.

FELSŐ-BELSŐ HANG: A kedves feleségét ebben az esetben nem kérdeztem volna.

DRAMATURG: Kell nekünk egyáltalán ez a darab?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Mint a cukor. Anynyira kell. Csak a túlintellektualizáltságából kéne visszavenni. Mire gondolok, na mire? Nem tudnának ezek a szereplők normálisan beszélni? Mondjuk ilyeneket mondanának egymásnak...

DRAMATURG: Már nehogy mi mondjuk meg a szerzőnek, hogy mit írjon...

SZÍNÉSZNŐ: Mondják, untatja kis falunk, a társaságokat kerüli, mi csillogtatni nem tudunk, de úgy tudunk jöttén örülni. Miért jött el? Békességesen rejtőzve mély vidéki csendbe, tán meg sem ismerem sosem, s a kint sem, mely betört szívembe; tudatlan lelkem láza rendre enyhülne tán s leszállana, s akit szívem kíván, kívárva, lennék örök hűségű párja s családnak élő, jó anya.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ezt is a kurva mondja, ugyebár... Ha nem tévedek.

DRAMATURG: A fenét. Hogy mondhatná a kurva. Ezt már a sellő...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ó, igen, gondolhatam volna... Nagyon szervesnek látszó szöveg... épp egy sellő szájába való.

FELESÉG: Majd én megmondom mindjárt, mi való egy sellő szájába éppen.

SZÍNÉSZNŐ: Másé!... A földön senki sincsen, kinek lekötném szívemet. Ezt így rendelte fenn az isten... Tied szívem, téged szeret! Ó, tudtam én, el fogsz jönni, zálog volt erre életem; az égieknek kell köszönni, hogy síríg őrzöm vagy nekem... Régi álomhős vagy éjjelemben, látatlan is kedveltelek, bűvöltek a csodás szemek, rég zeng hangod zenéje bennem... Nem álom volt, színezgető! Beléptél, s ájulásba hullva, majd meglöbbanva és kigyúlva szívem rád ismert: ő az, ő!

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ezzel kellene kezdeni. Halljuk? Micsoda kezdés. Semmi elektronikus kutyizás, meg sárylacizás, szép kamarazene alája, mondjuk Mozart, egy kevés, ízlésesen, azután távoli, majd egyre közeledő lódobogás, a huszár leszáll a lórlól, belép a házba...

DRAMATURG: Mondja, maga nem készült valaha írónak?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Ha már így megkérdezte... annak idején...

DRAMATURG: És miért hagyta abba?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Másfelé vitt az utam... Nem akartam középszerű íróska lenni...

DRAMATURG: Akkor még, úgy látszik, működött az önkontrollja.

SZÍNÉSZ: Most csináljuk, vagy elmehetünk haza?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na, hogy állunk?

SZÍNÉSZNŐ: Rendben, hogy megfizetik, de kellünk mi még ide?

DRAMATURG: Mindenki elmehet a ...

FELSŐ-BELSŐ HANG: Na, most készen vagyunk, vagy nem vagyunk készen?

DRAMATURG: Hát lehet egy ilyen szar témával elkészülni valaha is?

FELSŐ-BELSŐ HANG: Maga nem azért kapja a fizetését, hogy bírálja a témákat...

DRAMATURG: OK. Befejeztem. Készen áll a nagy mű.

FELSŐ-BELSŐ HANG: Akkor hogy kezdődik...

DRAMATURG: A bemozdó hangján szólal meg: mottó: Seggemet a nyergem fel-törte...

FELESÉG: Jössz már vacsorázni...

DRAMATURG: Elszunnyadni, aludni, s álmodni talán, vagy hogy a francban van ez a baromság... hogy is van...

